Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro rybolov

2025/0090(COD)

4.8.2025

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pro rybolov

pro Výbor pro životní prostředí, klima a bezpečnost potravin

k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zachovávání a udržitelném využívání mořské biologické rozmanitosti v oblastech za hranicemi národní jurisdikce
(COM(2025)0173 – C10-0074/2025 – 2025/0090(COD))

Zpravodajka: Emma Fourreau

PA_Legam

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Oceán, který je celosvětovým společným statkem lidstva, pokrývá přibližně 70 % světového povrchu. Dvě třetiny povrchu oceánu leží v oblastech za hranicemi národní jurisdikce. Volné moře je domovem jedinečných mořských druhů a ekosystémů, které čelí hrozbám vyplývajícím z dopadů lidské činnosti, jako je nadměrný rybolov, lodní doprava, znečištění, těžební průmysl a rostoucí dopady změny klimatu. Jde také o oblast geopolitického soupeření. Ochrana těchto oblastí a posílení správy volného moře jsou proto zásadními opatřeními pro řešení úbytku mořské biologické rozmanitosti, změny klimatu, ale také pro zajištění dlouhodobě udržitelného řízení mořských populací, včetně řízení rybolovu.

„Loď dorazila ke břehu“, oznámila dne 3. března 2023 velvyslankyně OSN pro oceány a otázky mořského práva. Přelomová dohoda „mezinárodní biologická rozmanitost v oblastech za hranicemi národní jurisdikce“ (dohoda o BBNJ) přijatá v roce 2023 je jedním z největších dosažených úspěchů diplomatické činnosti týkající se oceánů a úspěchem multilateralismu. Zabývá se čtyřmi klíčovými oblastmi: mořskými genetickými zdroji, opatřeními, jako jsou nástroje péče o vybrané oblasti, posouzením vlivů na životní prostředí a budováním kapacit a převodem mořské technologie. V návaznosti na pokrok dosažený na konferenci OSN o oceánech v roce 2025 by měla být brzy ratifikována.

Zpravodajka proto vítá návrh směrnice, který předložila Komise a který má začlenit dohodu o BBNJ do práva EU. Souhlasí s tím, že je zapotřebí rychlé provedení ve vnitrostátním právu, aby bylo zajištěno, že EU bude v době vstupu v platnost v souladu se svými mezinárodními závazky. Přístup Komise omezit návrh na striktní provedení dohody o BBNJ ve vnitrostátním právu je vhodný a zajišťuje rovné podmínky. Návrh je také v souladu se společnou rybářskou politikou (SRP). Dohoda o BBNJ neoslabuje příslušné právní nástroje a rámce a příslušné globální, regionální, subregionální a odvětvové orgány, včetně regionálních organizací pro řízení rybolovu, a podporuje soudržnost a koordinaci s těmito nástroji, rámci a orgány. Cílem návrhu je zejména zajistit koordinaci mezi členskými státy a Komisí. Tato koordinace na úrovni EU bude klíčová pro úspěch jeho provádění, mimo jiné proto, aby se zabránilo porušování SRP a zajistil se soudržný přístup.

Zpravodajka navrhuje několik cílených změn ustanovení, která spadají do oblasti působnosti stanoviska Výboru pro rybolov, aby byl návrh lépe sladěn s dohodou o BBNJ:

- čl. 8 odst. 6 o obecných podmínkách týkajících se posouzení vlivů na životní prostředí: návrh stanoviska zavádí změny, které lépe odrážejí výjimku zavedenou čl. 29 odst. 4 dohody o BBNJ, která se použije v případě, že již bylo provedeno posouzení vlivů plánované činnosti na životní prostředí v souladu s požadavky jiných příslušných právních nástrojů, rámců nebo globálních, regionálních, subregionálních a odvětvových orgánů, včetně regionálních organizací pro řízení rybolovu. Zatímco čl. 8 odst. 6 lze chápat tak, že tato výjimka platí za všech okolností, dohoda o BBNJ stanoví několik podmínek, které musí být splněny

- čl. 17 odst. 2 o obsahu návrhů opatření, jako jsou nástroje péče o vybrané oblasti: podle dohody o BBNJ strany spolupracují a konzultují příslušné zúčastněné strany. Chybí slovo „spolupracovat“. Tento dodatek je důležitý, i pokud jde o zúčastněné strany v oblasti rybolovu.

• článek 18 o provádění: zpravodajka zavádí některá ustanovení článku 25 dohody o BBNJ, která chyběla, a upřesňuje případy, kdy kromě členských států zastupuje EU v některých právních nástrojích, rámcích nebo globálních, regionálních, subregionálních a odvětvových orgánech, včetně regionálních organizací pro řízení rybolovu, také Komise.

• Byl zaveden bod odůvodnění o obecných ustanoveních BBNJ týkajících se mezinárodní spolupráce, aby se připomněly povinnosti EU podle dohody o BBNJ zajistit spolupráci a soudržnost s prací prováděnou v rámci regionálních organizací pro řízení rybolovu a regionální úmluvy pro mořské prostředí s ohledem na jejich klíčovou úlohu. Vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly společný koordinovaný přístup a mechanismy spolupráce.

Zpravodajka nakonec požaduje urychlené provedení dohody o BBNJ ve vnitrostátním právu a její provádění. Domnívá se, že opakované útoky proti multilateralismu zdůrazňují, že je třeba, aby EU znovu potvrdila svůj pevný závazek vůči Úmluvě OSN o mořském právu.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro rybolov předkládá Výboru pro životní prostředí, klima a bezpečnost potravin jako příslušnému výboru následující:

Pozměňovací návrh 1

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 7 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(7a) Sdělení Komise ze dne 5. června 2025 nazvané „Evropský pakt pro oceány“ stanoví opatření k zajištění rychlé ratifikace, provedení v právu Unie a provádění dohody o BBNJ a udržitelné správy volného moře. Rovněž předpokládá, že Unie podpoří provádění dohody o BBNJ v rozvojových zemích prostřednictvím příspěvku ve výši 40 milionů EUR na globální program pro oceány.

Or. en

Pozměňovací návrh 2

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 19

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(19) ***Vzhledem k tomu, že*** jiné platné právní nástroje nebo rámce či globální, regionální, subregionální nebo odvětvové orgány poskytují rámec pro posouzení vlivů plánovaných činností podléhajících národní jurisdikci nebo kontrole, které probíhají v oblastech za hranicemi národní jurisdikce, nemělo by se od členských států vyžadovat, aby prováděly prověřování nebo posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s touto směrnicí ***za podmínek stanovených*** v čl. 29 odst. 4 dohody o BBNJ. V takových případech by měl dotčený členský stát zajistit, aby byla zpráva o posouzení vlivů na životní prostředí zveřejněna prostřednictvím informačního systému pro BBNJ.	(19) ***Pokud*** jiné platné právní nástroje nebo rámce či globální, regionální, subregionální nebo odvětvové orgány poskytují rámec pro posouzení vlivů plánovaných činností podléhajících národní jurisdikci nebo kontrole, které probíhají v oblastech za hranicemi národní jurisdikce, nemělo by se od členských států vyžadovat, aby prováděly prověřování nebo posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s touto směrnicí***, pokud členské státy, které mají jurisdikci nebo kontrolu nad plánovanou činností, určí, že podmínky stanovené*** v čl. 29 odst. 4 dohody o BBNJ ***jsou splněny***. V takových případech by měl dotčený členský stát zajistit, aby byla zpráva o posouzení vlivů na životní prostředí zveřejněna prostřednictvím informačního systému pro BBNJ.

Or. en

Pozměňovací návrh 3

Návrh směrnice
Bod odůvodnění 23 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(23a) V rámci dohody o BBNJ strany spolupracují, mimo jiné posilováním a zlepšováním spolupráce s příslušnými právními nástroji a rámci a příslušnými globálními, regionálními, subregionálními a odvětvovými orgány a podporou spolupráce mezi nimi při dosahování cílů dohody o BBNJ. Komise a členské státy by proto měly vypracovat společný koordinovaný přístup a mechanismy pro zajištění soudržnosti s prací prováděnou v rámci těchto nástrojů, rámců a orgánů, jako například v regionálních organizacích pro řízení rybolovu nebo regionálních úmluvách pro mořské prostředí, včetně pokud jde

o prosazování opatření na podporu provádění rozhodnutí a doporučení přijatých konferencí smluvních stran podle části III dohody o BBNJ.

Or. en

Pozměňovací návrh 4

Návrh směrnice
Čl. 8 – odst. 6

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
6. Tato kapitola se nevztahuje na plánované činnosti podléhající jurisdikci nebo kontrole členských států, které probíhají v oblastech za hranicemi národní jurisdikce, pro které bylo provedeno prověřování nebo posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s požadavky jiných příslušných mezinárodních právních nástrojů nebo rámců nebo příslušných globálních, regionálních, subregionálních nebo odvětvových orgánů***. U činností, u nichž bylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí*** v souladu s požadavky jiných příslušných právních nástrojů nebo rámců nebo příslušných globálních, regionálních, subregionálních či odvětvových orgánů***, členské státy zajistí, aby byly splněny podmínky podle čl. 29 odst. 4*** dohody o BBNJ. V takových případech dotčený členský stát zajistí, aby byla zpráva o posouzení vlivů na životní prostředí zveřejněna prostřednictvím informačního systému pro BBNJ a aby byla činnost monitorována.	6. Tato kapitola se nevztahuje na plánované činnosti podléhající jurisdikci nebo kontrole členských států, které probíhají v oblastech za hranicemi národní jurisdikce, pro které bylo provedeno prověřování nebo posouzení vlivů na životní prostředí v souladu s požadavky jiných příslušných mezinárodních právních nástrojů nebo rámců nebo příslušných globálních, regionálních, subregionálních nebo odvětvových orgánů***, pokud členské státy, které mají jurisdikci nebo kontrolu nad plánovanou činností, určí, že potenciální dopady plánované činnosti nebo kategorie činnosti byly posouzeny*** v souladu s požadavky jiných příslušných právních nástrojů nebo rámců nebo příslušných globálních, regionálních, subregionálních či odvětvových orgánů***; a že:***
	a) posuzování, které již bylo pro plánovanou činnost provedeno, je rovnocenné posuzování požadovanému podle této kapitoly a výsledky tohoto posouzení jsou zohledněny; nebo
	b) předpisy nebo standardy příslušných právních nástrojů nebo rámců nebo příslušných globálních, regionálních, subregionálních nebo odvětvových orgánů, které vyplývají

	z posuzování, byly navrženy tak, aby předcházely potenciálním vlivům pod prahovou hodnotou pro posuzování vlivů na životní prostředí stanovenou v článku 30 dohody o BBNJ ***nebo aby tyto vlivy zmírňovaly či řídily, a tyto předpisy nebo standardy jsou dodrženy***. V takových případech dotčený členský stát zajistí, aby byla zpráva o posouzení vlivů na životní prostředí zveřejněna prostřednictvím informačního systému pro BBNJ a aby byla činnost monitorována.

Or. en

Pozměňovací návrh 5

Návrh směrnice
Čl. 17 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. ***Při vypracovávání*** návrhů uvedených v této kapitole ***se*** v příslušných případech ***konzultují zúčastněné strany***, včetně států a globálních, regionálních, subregionálních a odvětvových orgánů, jakož i občanské společnosti, vědecké obce, soukromého sektoru, původních obyvatel a místních komunit.	2. ***Za účelem vypracování*** návrhů uvedených v této kapitole ***členské státy*** v příslušných případech ***spolupracují a vedou konzultace s příslušnými zúčastněnými stranami***, včetně států a globálních, regionálních, subregionálních a odvětvových orgánů, jakož i občanské společnosti, vědecké obce, soukromého sektoru, původních obyvatel a místních komunit.

Or. en

Pozměňovací návrh 6

Návrh směrnice
Čl. 18 – odst. 1 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	1a. Členské státy mohou kromě opatření přijatých podle této části III dohody o BBNJ přijmout v souladu s mezinárodním právem a na podporu cílů této dohody přísnější opatření vůči svým státním příslušníkům a plavidlům nebo vůči činnostem podléhajícím jejich

jurisdikci nebo kontrole.

Or. en

Pozměňovací návrh 7

Návrh směrnice
Čl. 18 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Členské státy v příslušných případech podporují přijetí opatření podle příslušných právních nástrojů a rámců a příslušných globálních, regionálních, subregionálních a odvětvových orgánů, jichž jsou členy, na podporu provádění rozhodnutí a doporučení přijatých konferencí smluvních stran podle části III dohody o BBNJ.	2. Členské státy a ***případně Komise*** v příslušných případech podporují přijetí opatření podle příslušných právních nástrojů a rámců a příslušných globálních, regionálních, subregionálních a odvětvových orgánů, jichž jsou členy, na podporu provádění rozhodnutí a doporučení přijatých konferencí smluvních stran podle části III dohody o BBNJ.

Or. en

Pozměňovací návrh 8

Návrh směrnice
Čl. 18 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	2a. Členské státy vybízejí třetí země, které jsou oprávněny stát se smluvními stranami dohody o BBNJ, zejména ty, jejichž činnosti, plavidla nebo státní příslušníci působí v oblasti, která je předmětem zřízeného nástroje péče o vybrané oblasti, včetně chráněné mořské oblasti, aby přijaly opatření na podporu rozhodnutí a doporučení konference smluvních stran o nástrojích péče o vybrané oblasti, včetně chráněných mořských oblastí, stanovených podle dohody o BBNJ.

Or. en